

brochure

ONTSTAANSTHEORIEËN

Orde Der Verdraagzamen

s-Gravenhage

NO 341

PRUS FL 3,50

V e r e n i g i n g

O R D E D E R V E R D R A A G Z A M E N

Giro no. 46.88.74 t.n.v. de Penningm. der "ODV" Delfgauw

Uitsl.v.publ.& abonn. v.Blankenburgstr. 76, 2517 XT Den Haag, tel.070-465592
(tussen 17.30 en 18.30)

Secretariaat: Troelstralaan 38, 2641 WG Pijnacker, tel.01736-6577

Verschijnt 12 x per jaar

18 maart 1988

O N T S T A A N S T H E O R I E Ë N

Goedenavond vrienden,

In de eerste plaats natuurlijk: wij zijn niet alwetend of onfeilbaar, dat zal u bekend zijn; denkt u zelf na. Na de pauze krijgt u gelegenheid tot het stellen van vragen; in deze inleiding zal ik me eerst bezig moeten houden met verschillende ontstaanstheorieën.

In den beginne was het Woord; het Woord was in God en het Woord was uit God - staat in de Bijbel - en dan een verhaal over een werkweek, inclusief rustdag. Kijken we naar de Hindoes dan horen we van Indra, die de wereld-oceaan karnt, en dan vraag je je af: hoe komen ze erbij?

Zo zijn er heel wat van dergelijke theorieën. Opvallend daarbij zijn de volgende punten: het begin blijft altijd in het duister, de werkelijke oorzaak wordt nooit genoemd, laat staan omschreven. In de tweede plaats: achter alle goden is altijd de onbekende God die soms de kwaliteit van een super-god of een achtergrond krijgt, in andere gevallen een functie zoals b.v. Chronos, die de tijd vertegenwoordigt.

Wanneer we dat allemaal zo bekijken ga je je afvragen: ja, hoe zit dat eigenlijk? Gaan we naar de wetenschap toe, nou, dan weet u het wel zo'n beetje: de Big Bang en nog een paar varianten daarvan; de grote knal waar alles uit ontstaan is. Ook daar: wat is de oorzaak van die knal? Niets hierover.

Bij al die theorieën vind je steeds weer iets terug, dat je denkt: ja, dat zou het kunnen zijn. En om het nu eenvoudig te maken: - als het te ingewikkeld wordt dan roept u wel: help; dan ga ik onmiddellijk op een eenvoudiger peil verder - we weten dat er verschillende velden in de ruimte zijn; één daarvan is een energetisch veld, niet nader te bepalen, het tweede is een magnetische reeks velden en de derde reeks zijn de zwaartekracht-velden. Een magnetisch veld ontstaat in feite doordat er rotatieverschillen zijn tussen de kern van een planeet en zijn oppervlakte.

De aarde heeft b.v. in feite vier lagen en de kern zelf, die bijzonder dicht is zoals u zult begrijpen, en hoofdzakelijk nikkel-

ijzer omvat en enkele andere sporen. Die roteren wel, maar niet allemaal even snel. Wanneer we naar de atmosfeer kijken zien we ook weer dat de troposfeer dus a.h.w. langzamer draait dan de stratosfeer; dat is ook de verklaring van de zogenaamde jet-winds, de zeer snelle winden, die dan niet gelaten worden, maar die gewoon aanwezig zijn, zodat een vliegtuig, dat daarin terecht komt, met een heel grote vaart wordt voortgesleurd en wel in de richting van de aardrotatie.

Het ziet er dus naar uit dat de stratosfeer sneller draait in verhouding tot de troposfeer. Wanneer we dan verder de zaak nagaan blijkt, dat het ook nog samenhangt met de statische ladingen die we in de atmosfeer ontdekken en dat die voor een groot gedeelte door de wrijving van met verschillende snelheid roterende luchtlagen is ontstaan.

Dan hebben we het zwaartekrachtveld: het zwaartekrachtveld blijkt eigenaardig genoeg niet zoals het magnetische veld door interactie te zijn ontstaan, maar een eigenschap te zijn van materie. Op het ogenblik, dat in materie een zodanige dichtheid wordt bereikt, dat hierdoor de vrije beweging van moleculen of atomen wordt beperkt, ontstaat een versnelde uitwisseling van baan-springende electronen en het resultaat daarvan is een werking die we dan zwaartekracht noemen, omdat ze de neiging heeft alles naar zich toe te trekken; je zou kunnen zeggen het is een soort magneet met één pool.

Wanneer we dat allemaal weten, kunnen we ons voorstellen, dat in de ruimte al die verschillende velden en krachten op elkaar inwerken, dat daardoor bewegingen bepaald worden en wat dies meer zij. Maar waar komen ze vandaan? Nu zijn er in de ruimte - men heeft ze al geconstateerd - een aantal zogenaamde zwarte gaten. Een zwart gat is in feite niets anders dan een zwaartekrachtveld dat zo sterk is, dat geen licht daaruit kan wegvlieden. Fotonen kunnen dus niet daaruit wegvlieden; ze worden eenvoudig afgeremd en terug gezogen. Alle materie die in de buurt komt van een soort schil die daardoor is gevormd, het uiteindelijke stralingsveld dus waar de absorptie begint, wordt naar binnen gehaald.

Nu zou je kunnen zeggen: daardoor ontstaan heel grote veranderingen. We kunnen aannemen, dat, wanneer er een zon met planeten zou zijn in zo'n zwart gat, deze op zichzelf, ofschoon veel kleiner geworden door de vastheid van de materie, waarschijnlijk een normaal baanverloop kennen. En de wezens die er op leven, die zullen ook het gevoel hebben dat ze normaal leven, alleen, misschien leven ze 40.000 of 100.000 keer langzamer dan u. Als bij u een hele generatie opgroeit kan in een zwart gat met een grote zwaartekrachtwerking, een grote verdichting, het misschien net genoeg zijn voor iemand die wakker wordt om even te geeuwen.

Dus: we hebben die dingen allemaal, bij elkaar: waar komen de magnetisch velden vandaan? Uit beweging. Zwaartekrachtvelden komen uit de materiële situatie en in feite van voortdurende daar in optredende drukverandering ook nog.

Wanneer we dat met elkaar vergelijken kunnen we zeggen: op het ogenblik dat er geen rotatie is, en daardoor ook de drukverandering steeds af zal nemen, ontstaat er een periode waarin in de ruimte eigenlijk "niets" is; het is er wel, maar er is geen licht, er is geen communicatie, er is niets denkbaar. De materie zelf zal zich waarschijnlijk uitspreiden en voor een groot gedeelte vervluchtigen. Maar als er geen velden meer zijn die van buitenaf inwerken op een zwart gat, wat gebeurt er dan? Dan valt die hul weg; de begrenzing tussen twee verschillende velden is heel wat anders dan een veld dat zich uitbreidt in een neutraal gebied. Dan zouden die zwarte gaten dus hun kwaliteit, hun zwaartekracht kwaliteit verliezen; er zou ook daar een

uitzetting van materie plaatsvinden en een explosief effect ontstaan en dat zou de oorzaak kunnen zijn van een Big Bang.

Waarom vertel ik dat? Nou: het woord was in God, het woord was van God en het woord was uit God. Dat klinkt allemaal zo mooi, maar wat is God? Is God misschien een zwart gat? We weten het niet. We kunnen alleen maar veronderstellen. Maar al datgene, wat er gezegd wordt in de Bijbel, wijst op een dergelijk ontstaan; "het worde licht": het eerste effect is: enorme versnelling van deeltjes, er ontstaat licht, lichtdruk; door lichtdruk ontstaat beweging van zwaardere deeltjes, zwaardere deeltjes komen door de beweging tot veldproductie en onderlinge binding en dan ontstaan atomen. Atomen vloeien samen, gaan ook nog een onderlinge verbinding aan, er ontstaat materie.

Dan krijgen we verder een verhaal dat heel aardig past in de evolutietheorie. Niet honderd procent precies volgens de wetenschap, dat weet ik wel; maar toch: als we kijken hoe het allemaal ontstaat, eerst het water, dan het land, dan de dieren en uiteindelijk de mens. Waarbij je zou kunnen zeggen, dat het evolutieproces resulteert in een vorm met een zo groot aanpassingsvermogen, dat ze in staat is om allerlei wisselingen te overleven. Dat is de mens indertijd een hele tijd geweest totdat hij begon aan een kunstmatig klimaat. Met het kunstmatig klimaat is hij zijn leefklimaat aan het verpesten, dus er komt toch weer een tijd, dat de sterkste mensen overleven en de rest het loodje legt. Dan wordt het weer druk bij ons.

Indra karnt de wereldzee; wat voor wereldzee? Als we nu eens zeggen, dat dat de ruimte is en er komt een kracht die het in beweging brengt? We weten, dat als bewegingen ontstaan ze de neiging hebben om zich als wervelingen te tonen rond het middelpunt waar zij zich omheen bewegen, dus hun punt van oorsprong - het is nooit helemaal rechtlijnig. Het zou misschien een kolenzaknevel of zoiets kunnen zijn. Of in de moderne tijd een atoomcentralenevel wat mij betreft.

Die ontstaanstheorieën zijn dus wel allemaal een beetje "we weten het eigenlijk niet". Maar aan de andere kant passen ze allemaal - voor een stukje in ieder geval - in een patroon van wording. In dat patroon van wording ontdekken we een groot aantal factoren die erg interessant zijn. Waarom, dacht u, worden Adam en Eva geconfronteerd met een slang? Omdat in de radiale herinnering de tijd leeft van de grote reptielen. Zeker, het waren voorvaderen en misschien oorspronkelijk nog boombewoners. Maar de herinnering is er.

Op het ogenblik, dat je daarover gaat nadenken, dat de slang eigenlijk sterft, dat o.m. de grote sauriërs verdwijnen, voor het grootste gedeelte althans, ontstaat een ander leefklimaat. In dat leefklimaat moet de mens dan voor zichzelf gaan zorgen; hij is niet meer de eenvoudig zwervende en vergarende stam, nee, hij moet gaan jagen en hij gaat langzaam maar zeker ook zoeken naar graszaden b.v. en andere eetbare dingen, en komt op den duur tot het houden van dieren en daarna ook tot landbouw.

Wanneer je dit allemaal bekijkt, staat het eigenlijk in die verhalen; de dingen die we dan een beetje schouderophalend soms afdoen als: "nou ja, het is een overlevering" en in andere gevallen tot het woord van God zelf verklaren. Waarom doen we dat? We zijn geneigd onszelf te zien als de kroon van de Schepping. In wezen vormen wij alleen maar een fase in een evolutionair proces natuurlijk, zeker als we op aarde leven. Maar ook geestelijk zullen we naar een ander be-

staansbeeld moeten toegroeien om een grotere kosmos te kunnen begrijpen.

Dat je de mens dus als kroon ziet, nou ja, dat is een beetje verwaandheid van een dier dat denkt dat het alléén denkt, omdat het er niet over nadenkt hoezeer andere dieren eveneens denken. Mensen zeggen: "Wij zijn geen dieren". Maar als je ziet hoe ze de beest kunnen uithangen, zou je daar toch aan kunnen twijfelen.

Dergelijke ontstaanstheorieën zijn natuurlijk heel aardig. Maar op een gegeven ogenblik komt er iemand en die heeft het over een wereld die a.h.w. ingekapseld ligt in de ruimte. Je leeft niet op de wereld, je leeft er in; de Hohlwelt-theorie is o.m. in Duitsland een tijd lang erg populair geweest. Later heeft men wel gezegd dat het eigenlijk het holle-brein-theoretje was. Die mensen gaan uit van het standpunt; er is iets wat we niet kennen, de hele kosmos die we zien en de voorstellingen die we daarvan maken worden bepaald door de verhouding tussen het oppervlak waarop wij leven en de andere stralings- en zwaartekrachtverhoudingen die zich in het middelpunt bevinden. Je zoudt het aanvaardbaar kunnen maken indien er niet een Al was dat uitdijdt, dat dus vliedt en op een gegeven ogenblik, wanneer een bepaalde grens bereikt is, ook weer terugkeert; vandaar dat men ook nog wel spreekt over een ademend heelal.

De situatie hoe het hele Al er uitziet is ook alweer een grote vraag. Er zijn mensen die beweren, dat de aarde het middelpunt is van alle dingen, want de mens is de kroon van de Schepping, nietwaar? Nou ja, dan vind ik het alleen maar gek dat je de kroon eigenlijk precies op het randje zet van alles wat bestaat. Dan zou de mens in het middelpunt hebben moeten leven, denk ik. Maar er zijn natuurlijk biljoenen levende wezens in die ruimte; misschien kunnen we hun ook mensen noemen en waarschijnlijk denken ze ook - tenzij ze eenmaal aan de ruimtevaart goed begonnen zijn en dan bedoel ik interstellair en niet alleen interplanetair - wij zijn de kroon van de schepping, wij zijn de enige levende wezens. Want dat is nu eenmaal eigen aan een ras; dat wil zichzelf zien als beter of meer dan al het andere.

In de godsdiensten vinden we dat terug. Maar ook in vele filosofieën treffen we iets dergelijks aan. De mens is er a.h.w. het produkt van een strijd tussen goed en kwaad b.v. Maar het wonderlijke is dat die mens de strijd in feite beslecht. Hij is niet alleen het slagveld van twee machten, nee, hij is de beslissende factor; hij kan een kant kiezen.

Ik vind het allemaal erg mooi. Als je het echter allemaal bij elkaar pakt zeg je: ja mensen, waar praten jullie eigenlijk over? Jullie praten voor een groot gedeelte over dingen, die jullie niet eens begrijpen. Laat me een eenvoudig voorbeeld nemen: men heeft ontdekt, dat wanneer je in een massief stuk ijzer twee stukjes ijzer aanbrengt die in rotatie zijn, waarbij de rotatie van deze stukjes tegengesteld moet zijn, er een magnetisch veld ontstaat dat meetbaar is; maar niemand weet hoe het komt. Totdat misschien iemand eindelijk eens op de gedachte zou komen, dat hier de beweging in feite een lading betekent: dat waar een lading ontstaat, een voortdurend wisselende gerichtheid ontstaat van moleculen en dat daardoor een magnetisch veld wordt geproduceerd; de meetbaarheid daarvan geeft dan alleen de grootte aan volgens menselijke normen.

Alle veronderstellingen die religieus zijn, gaan uit van een mysterie. Wetenschap gaat er van uit, dat een mysterie alleen bestaat om tot niet-mysterie gemaakt te worden, dus om opgelost te worden.

In de kerk is het gemakkelijk: je zegt eenvoudig: zo is het. En dat moet je nu maar geloven. Niemand kan het tegendeel bewijzen. In de wetenschap is het iets moeilijker, want daar moet je aantonen waarom je iets gelooft. Het blijft nog steeds een geloof, want je hebt heel veel dingen waar je niets van af weet en waarmee je soms toch geconfronteerd wordt.

W_e kunnen b.v. verklaren - we hadden het nu over magnetisme - dat wanneer ik een sterk pulserende magneetstroom door een magneet laat gaan, dus wisseling van polen in feite, ik daarboven een behoorlijk zwaar voorwerp kan brengen, dat dan schijnbaar gewichteloos is, althans op dat veld gedragen wordt. Hoe kan dat? Alleen weer wanneer we ons realiseren, dat magnetisch veld en zwaartekracht een zekere relatie vertonen zodra we op een planeet zijn.

Ja, en dan is het gebeurd in zeven dagen; wat het voor dagen zijn zeggen ze niet in de Bijbel. Maar goed ook, want als het 24-uurs dagen waren heeft God dus wel overuren gemaakt. Wanneer we zeggen: het zijn tijdperken: dan beginnen we al: tijdperk, ja, dat kunnen we overzien. Zoveel miljoen jaren voor dit, zoveel miljoen jaren voor dat. Dat past een beetje in het menselijk denken. Maar wat is tijd?

Ik heb in die verhalen die ik u vertelde over zwarte gaten, geprobeerd duidelijk te maken, dat de tijd in een zwart gat, dus met een zeer grote zwaartekracht eigenlijk, aanmerkelijk trager verloopt. Hoe groter de massa is - en dat is dus niet de feitelijke maar de energetische massa - hoe trager de tijd verloopt. Er ontstaat dus kennelijk ook nog een verband tussen materie en tijd; massa en beweging in ruimte bepalen samen energetische massa, energetische massa bepaalt tijdservaren of tijdsverloop. Hoe u het zeggen wilt.

Dan kunnen we zeggen: wanneer die aarde er niet was, was de tijd totaal anders. Dan kan het zijn, dat God wie weet hoeveel biljoenen jaren heeft gebruikt om al die sterren te laten komen, de sterren-niveaus te laten ontstaan en uiteindelijk daaruit de planeten. Dan weten we nog niet wie God is, maar we weten in ieder geval dat er een Kracht is die dat kan doen.

Pas wanneer de materie een zekere vastheid bereikt heeft en daarmee een bepaalde energetische relatie is aangegaan met zijn omgeving, ontstaat tijd. Als de aarde zelf nog veel vloeibaarder is dan zal zijn magnetisch veld aanmerkelijk minder zijn, omdat er minder verschillende dichtheidsgraden a.h.w. waaieringsverschillen vertonen. Dan is het helemaal niet meer zo gek om te zeggen: in de Bijbel staat dat een man 900 jaar oud werd (dat is de nachtmerrie nog steeds van elke minister die de AOW moet uitbetalen...). Methusalem was zo oud omdat men de jaren anders telde maar ook omdat de fluctuatie van seizoenen e.d. en zelfs de omloop van de toenmalige maan anders waren.

Wanneer we ons dat gaan realiseren, zeggen we: ja eigenlijk zit er wel wat in dit verhaal, of het nu begint met het karnen van de wereldzee en de verschillende goden die aan het scheppen slaan, of dat we naar de bijbel kijken of naar iets anders. Maar het is door de mensen gemaakt tot iets, dat past bij hun beeld van wereld en kosmos. Het is of de mens de werkelijkheid voortdurend probeert te veranderen tot het past bij zijn beeld van existentie.

Dan komen we vanzelf weer tot de vraag: zullen er dan andere bestaanstheorieën worden opgeworpen? Natuurlijk! O, niet in godsdiensten. Waarschijnlijk omdat de godsdienst berust op het mysterie. Het mysterie is namelijk de dwingende macht, waardoor de geloofwaardigheid van al het verdere wat gepredikt wordt, ontstaat en daardoor weer de macht van de godsdienst als zodanig de greep die ze op de mens heeft.

In de wetenschap zal het voorlopig ook zo'n vaart niet lopen. Er zijn wel een aantal theorieën, maar die zijn allemaal nogal strijdig. Op een gegeven ogenblik zal de mens feiten ontdekken. Hij zal b.v. ontdekken dat een magnetische aandrijving voor ruimteschepen heel normaal is, wanneer hij weet hoe hij magnetisme kan manipuleren, hoe hij ermee kan werken, wat het eigenlijk is.

Zo zal men ontdekken, dat daarnaast ook de mogelijkheid bestaat van een fotonenaandrijving. Wanneer je namelijk weet hoe je deeltjes van die kwaliteit kunt voorzien, die ze tot foton maakt, dan heb je gelijktijdig een enorme lichtdruk geschapen, die zelfs tegen de lege ruimte kan worden gekeerd omdat ze in die ruimte een verandering van energetische structuur veroorzaken.

Dus er zal heus wel een ander wereldbeeld komen. Als we al zijn afgestapt van het denkbeeld dat de zon rond de aarde draait, moeten we ons wel realiseren, dat we binnenkort ook nog wel eens tot de ontdekking zouden kunnen komen dat eigenlijk de zon een baan bepaalt, omschrijft - dat is overigens een elliptische baan, zodat datgene wat we daarvan kunnen constateren voorlopig als een parabool zal worden gekenmerkt - en dat we daarbij naar een bepaald punt toe reizen en met een heel behoorlijke snelheid. Misschien komt men dan tot de conclusie, dat die omloop ook de aarde weer na zoveel miljoenen jaren in contact brengt of in de nabijheid brengt van andere sterren en dat daardoor die wederkerige beïnvloeding, uitbarstingen e.d. heel waarschijnlijk wordt.

Dan zullen ze waarschijnlijk ook nog verklaren dat de zon, die in zichzelf - het is een g-ster, dus niet helemaal stabiel - in een dergelijke nabijheid een enorme nieuwe impuls krijgt en dan zeer waarschijnlijk de stofwolken van uitbarstingen, die ook bij de andere sterren ontstaan, weer gebruikt om zijn eigen verbrandingsproces weer op peil te brengen. We komen dus vanzelf weer tot anderen.

Dan zullen er mensen zijn die zeggen: En dat proces van schepping? God maakte uit de aarde een mens. Natuurlijk, dat is waar. Want de bestanddelen die op de wereld aanwezig zijn, zijn de basisbestanddelen van de mens. Alleen: in bepaalde biologische samenhang; maar er zijn stralingen, er zijn krachten voor nodig.

Vandaag aan de dag kijken ze al niet gek meer als je het hebt over chi-stromen e.d., dus over de verschillende stromen van levenskracht. Ze geloven er nog niet helemaal in, maar op een gegeven ogenblik zullen ze tot de conclusie moeten komen, dat de mens niet alleen maar een stoffelijk mechanisme is, maar dat het mechanisme alleen werkt omdat er een energiepatroon in die mens aanwezig is: een bepaald lijnenstelsel zeg maar, een soort raster met heel veel en fijne vertakkingen.

Als dat eenmaal bedacht is, zullen de mensen zeggen: ja, de onsterfelijkheid - ze houden het natuurlijk bij de Bijbel voorlopig - die Adam en Eva hadden, die zou te begrijpen zijn, want ze wandelden met God, ze waren vervuld van die levenskracht en die vernieuwde zich regelmatig. Toen dat niet meer gebeurde werden ze zwakker. Doordat ze zwakker werden, werden hun levensprocessen anders, werden hun voedingsbehoeften anders en werd hun hele levensstijl beïnvloed door lichamelijke om niet te zeggen biomechanische noodzaken.

Je moet dus niet denken dat het een punt is van stilstand, wanneer ik het zo allemaal bekijk. Je moet gewoon begrijpen, dat we te maken hebben met een reeks van veronderstellingen. Ook datgene, wat ik heb gezegd, moogt u daar voorlopig onder rangschikken. Want ik neem aan, dat de bewijsbaarheid van een scheppingsproces door energiestromen die vervlakken en daardoor uitbarstingen van zwarte gaten en daardoor weer in feite de uitstorting uit een soort ander heelal -

het is een andere tijdsequentie, een andere ruimtelijke verhouding in feite - volledig aanwezig is. Ze zullen er heus wel achter komen.

Maar om er achter te komen zullen ze eerst naar de sterren moeten reizen. Op het ogenblik, dat iemand er alleen maar over praat dat het mogelijk zou moeten zijn, ziet elke minister van financiën al sterretjes; want dat is gewoon niet te financieren op de manier waarop men dat nu doet. Dus dat duurt nog wel een paar duizend jaar.

Andere dingen zal men misschien iets eerder ontdekken: wat ik zeg over het magnetisme b.v. zal waarschijnlijk in de komende 50 jaar wel met allerlei theorieën onderbouwd en bewezen worden. Dan krijgen we als vanzelf daardoor een andere visie op de aarde en wat er met die aarde gebeurt en het aardmagnetisch veld. We gaan begrijpen waarom er veld dichtheid fluctuaties optreden b.v. en welke veranderingen in massa in het onderliggend gedeelte van de aarde daarvoor weer aansprakelijk zijn. Enfin, men komt achter heel veel dingen.

De zwaartekracht, daar is men eigenlijk nog niet helemaal aan toe. Men heeft er wel een aantal gegevens over, maar die zijn nog te sterk bepaald eigenlijk door het egocentrisch denken: men neemt de aarde als maatstaf. Pas wanneer men ook buiten het eigen zonnestelsel is geweest, zal men in staat zijn om te constateren, dat zwaartekracht op verschillende planeten van gelijke grootte aanmerkelijk kan verschillen en dat dat o.m. te maken/met rotatiesnelheid, daarnaast/ heeft met de dichtheid van het eigen magnetisch veld.

En ja, wat de tijd betreft, daar komen ze natuurlijk ook nog wel achter. Maar dan heeft u nog wel 50.000 jaar de tijd, denk ik, als de mensheid zolang de tijd heeft tenminste.

Het is dus om de inleiding niet al te lang te maken eenvoudig om te zeggen: zo is het. Maar het is een veronderstelling die door mens-denken wordt ingegeven; de behoefte van de mens om zichzelf daarin te bevestigen. Elke nieuwe ontdekking zal worden ervaren als een enorme schok, als een aantasting van een bestaande orde en daarom worden bestreden. Wanneer eenmaal nieuwe beelden ontstaan echter, verandert niet alleen het weten van de mens: de emotionele beïnvloeding die ervan uitgaat is aanmerkelijk groter dan u zich nu kunt voorstellen.

Laat ik het zo zeggen: Wat zoudt u er van denken, als er vandaag ergens een kerk was, waarin je elke dag God zelf kon horen spreken? Dan zouden toch alle kerken in puin vallen? Laat de pastoor zijn mond houden, laat de dominee niet zo brallen, want God spreekt. Dan kunnen alle theologen de pot op want zij hebben het helemaal mooi uitgekiend. Dan komt er een kind vragen: God, waarom zeggen ze eigenlijk dat het zo is? En God zegt dan: wel kind, omdat ze niet beter weten. Neem me niet kwalijk dat ik het zo zeg.

In de mens vinden veranderingen plaats. Op het ogenblik zijn we in een emotionele fase, die de neiging heeft over te slaan in een esoterisch-magische fase. Het denken van de mens verandert. Zijn wereldbeeld verandert. Daardoor verandert de aanvaardbaarheid der dingen. Hij gaat dus de dingen anders zien en komt tot een andere conclusie ten aanzien van zijn eigen bestaan en dat van zijn wereld en van het heelal.

Ik heb met opzet in deze beschouwing parallelwerelden e.d. maar buiten beschouwing gelaten. Ze zouden het veel ingewikkelder maken omdat we dan weer te maken krijgen met het rooster dat geestelijk bestaat. Het ervaringsrooster, waarin één ervaring a.h.w. staat voor een tiental vergelijkbare ervaringen die echter in een andere samenhang, een andere consequentie en met andere keuzemogelijkheden verder verlopen. Dus we moeten de zaak werkelijk eenvoudig houden en dat heb ik geprobeerd.

De eenvoudigste volkeren hebben hun eigen legenden. Die legenden wijzen erop, dat er kosmisch heel wat meer bestaat dan de mensen zich kunnen voorstellen. Hoe komen ze b.v. op de Filippijnen onder meer en in bepaalde andere landen, aan de ship-in-the-sky-verhalen? Het schip dat door de hemel vaart, dat alles wat je nodig hebt naar beneden gooit. Als je het goed beschouwt is het natuurlijk onzin van die mensen. Ze zaten te kijken naar het eerste vliegtuig dat boven hun vloog en ze hoopten dat er wat naar beneden zou komen. Nou, behalve als het toilet in gebruik was, is dat niet gebeurd. Maar hoe komen ze er bij? Een dergelijke overlevering werd zelfs de basis van hun hele godsdienst. Een heel geloof eigenlijk. Zou er misschien een tijd zijn geweest, dat de mens het op aarde erg moeilijk had met overleven en dat schepen van elders gewoon levensmiddelen en andere dingen gedropt hebben om die mensen te helpen? Het is denkbaar; het is niet te bewijzen.

We kunnen zelfs wat de Bijbel betreft aantonen - het bekende visioen van Ezechiël - dat het heel goed mogelijk is, dat een profeet van het joodse volk in de woestijn ruimtevaarders heeft zien landen met een zwevend platform. Dat klopt dan precies met alles wat hij beschrijft, vooral wanneer we ons realiseren, dat ze waarschijnlijk eigen lichtbronnen en mogelijk zelfs lichtsignaleringsapparatuur bij zich hadden.

We kunnen het allemaal zo aanvaardbaar maken, maar we kunnen één ding constateren: alle ontstaanstheorieën, godsdienstige en andere die op dit ogenblik worden gehanteerd, zijn alleen maar werkhypothese en meer niet. Ze zijn geen zekerheid. Ze zijn geen garantie dat het zo is en niet anders.

Alle religieuze theorieën bestaan aan de hand van overleveringen. Dergelijke overleveringen bevatten heel vaak ervaringen van mensen van vele geslachten terug - voor de zaak op schrift werd gesteld - en deze ervaringen zijn zeer waarschijnlijk aangedikte en vermenschlijkte verhalen over reële gebeurtenissen. Dan is het dus - hoe teleurstellend misschien ook - niet zo, dat Adam zich in zijn eentje zat te vervelen en dat God medelijden met hem kreeg en hem een vrouw gaf. Toen hij dit ribstuk aanschouwde vroeg hij zich af, wat moet ik daarmee beginnen? Hij heeft het later uitgevonden...

Dat zijn allemaal verhalen. Het is mooi, het is erg symbolisch, maar er mankeert wat aan. Waarom bij voorbeeld vier stromen in het paradijs? J, ik weet wel dat mensen zeggen: dat is om bepaalde streken aan te duiden. Maar dat is helemaal niet waar. De vier stromen geven gewoon de vier elementen aan, waar men in de tijd dat het werd neergeschreven, aan geloofde. Het is een deel van de oude egyptisch-magische verbeelding t.a.v. de wereld en de kosmos, die gedomineerd wordt door de zon in verschillende gestalten.

Realiseer je: je weet niets zeker. Bestaanstheorieën zijn niet meer dan dat. Ook niet wanneer ze in heilige boeken staan neergeschreven. Maar één feit is zeker: u bestaat, u leeft, u denkt. En in uw eigen wezen, in uw innerlijk weten verandert zich zo nu en dan uw beeld van uw bestaan en van de kosmos. Dat betekent, dat u anders bent en meer bent dan u denkt te zijn. Maar het betekent ook, dat de hele wereld waarop u leeft en al het andere, zijn betekenis nooit alleen uit zich kan hebben; dat er altijd een enorme samenhang moet bestaan met alle andere dingen.

Ten laatste: als je op aarde leeft heb je energie. Je hebt bepaalde krachten. Wanneer je als geest bestaat, ben je in feite een zichzelf tegen de omgeving afscherpende kracht, een soort krachtveld. Deze kracht zou wel eens heel veel kunnen lijken op de Oerkracht die we in

de ruimte aantreffen. Ik zeg: zou. Want ik weet het niet zeker.

Indien dit het geval is, zullen mensen uiteindelijk moeten gaan beseffen dat ze niet beperkte wezens zijn, maar deel van de Kracht die de ruimte a.h.w. vormt en instandhoudt. Ze zullen ook gaan begrijpen dat onbeperkte, onbegrensde e.d. alleen maar termen kunnen zijn van schepselen, die gebonden zijn aan bepaalde tijdsequenties en bepaalde ruimtelijke voorstellingen.

Als ik u daarmee een klein beetje aan het twijfelen heb gebracht over alle zekerheden, die men u voortdurend probeert bij te brengen, dan ben ik in ieder geval deels geslaagd.

Na de pauze kunt u natuurlijk uw vragen stellen en u kunt er op in gaan; alleen: laten we nou niet gaan vechten over: Ja, maar het is het woord van God, dus is het zo. Dan krijg je weer dat antwoord: Hoe komt u ertoe dat te zeggen? Dat staat in dat boek. Dus het boek zegt dat het van God komt? Ja. En is dat het bewijs ervoor? Ja. Nou, ik vind het geen bewijs. Ja maar, God heeft het geschreven. Daar kan ik een hele avond mee vullen, met zo'n dialoog. Dus dat doen we niet. We gaan pauzeren.

Al het andere, zowel over wat ik heb gezegd over de ruimte, over de zwarte gaten, over sterren en magnetische velden, kunt u vragen en zoever ik dit juist en verantwoord kan beantwoorden binnen de mogelijkheden die me nu ter beschikking staan, zal ik het doen. Stelt u wel uw vragen op schrift. Dat is prettiger uitwerken en dan krijgen we korte en ter zake doende vragen. Ik wens u een aangename pauze toe.

- : -

Zo vrienden, we zijn er nog allemaal en nu wordt de avond pas interessant, want u komt aan het woord. Mag ik de eerste schriftelijke vraag?

x Waar haal je de energie vandaan als alle energie uit je is weggevoerd?

- Je houdt eigenlijk altijd een evenwicht instand door energie die je van buiten opneemt. Sommigen noemen het od, anderen spreken over prana. Het zijn over het algemeen deeltjes van de lucht die over een grotere lading beschikken. B.v. Zuurstof in ozonbinding heeft een zekere invloed op de levenskrachten. Zo zijn er meer. Al deze dingen vormen tezamen de bron van kracht.

Wanneer je dus te weinig energie hebt - niet als je ze helemaal niet meer hebt, dan kom je bij ons kijken hoe het verder gaat - maar als je weinig energie hebt kun je proberen door diepe ademhalingen deze iets te vergroten. En als je de kans hebt ga dan naar een bos toe en ga gewoon met je hoofd naar het oosten liggen en je voeten naar het westen en laat dan lekker zo de krachten van de natuur door je heen trillen. Dan zul je tot je verbazing zien, dat je energiepeil aanmerkelijk is gestegen.

x Ik heb hier een vraag over. Wanneer men ademt en energie opneemt, dat in gedachten opneemt en dat in gedachten door het ruggemerg stuurt?

- Ja, dan komen we op heel andere technieken terecht en dat zijn dingen, die buiten het kader vallen van wat we vandaag bespreken. Het heeft weinig met de kosmos te maken, laat staan met de scheppingsverhalen. Maar om het heel simpel te zeggen: u kunt deze krachten niet

sturen wanneer u ze niet eerst hebt opgenomen. Wanneer de krachten in u bestaan, kunnen ze door middel van een voorstellingsvermogen rond het zenuwstelsel anders gegroepeerd worden. Bij deze groepering bestaan er bepaalde mogelijkheden om zowel de stof als geestelijke mogelijkheden te beïnvloeden.

x U zei, dat zwaartekracht ontstaat door verspringen van electronen in de banen rond de kern van de atomen. Maar hoe werkt dit dan op grote afstand zoals astronomische afmetingen?

- Dat is heel eenvoudig. Wanneer dit gebeurt - dus een zeer sterke baanverdringing van electronen, er zijn hoofdzakelijk wat protonen ook bij, maar laten we daar niet over praten, dat wordt te ingewikkeld - dan ontstaat er een verandering in energieverhouding. Deze verandering in energieverhouding plant zich voort, omdat ze voortdurend in stand wordt gehouden/verdere verspringing. /door

Het eenvoudigste voorbeeld dat ik kan geven is gewoon een radiogolf die, zoals u weet, een magnetische uitstraling is, ontstaan door electriciteit, welke dan voortdurend herhaald wordt, zodat een verdringingsverschijnsel ontstaat, waarbij de signalen over grote afstand waarneembaar worden.

x Wat zijn de energiedragers van deze zwaartevelden?

- Deze zwaartevelden hebben geen partikels, dus geen kleinste delen als energiedrager, ze zijn eenvoudig een structuurverandering in de ruimte zelf. De ruimte zelf kan als een dormante energie worden aangesproken, die getroffen door vibraties haar eigenschappen tijdelijk verandert.

x Dus als ik het goed begrijp is ruimte niet iets wat absoluut niets is?

- Wanneer je spreekt in de zin van materie zou je kunnen zeggen: ruimte is iets, waarin bijna geen stof voorkomt, dus die grotendeels niets is. Maar dan kun je op dezelfde manier zeggen: de mens is een plas water met wat zouten, die in een vel is aangekleed. Het wezen van de ruimte zelf is een runstende vorm van energie, die wanneer ze beroerd wordt door verstoringen, als een golf deze verstoringen pleegt voort te dragen, waarbij de intensiteit van de eerste storing bepalend is voor de afstand waarover de uittrimpeling plaatsvindt.

x Er is een theorie, waarbij men veronderstelt, dat in de ruimte altijd een ether aanwezig is. Is hier iets van juist?

- Nou, als je die energie ether noemt heb je inderdaad te maken met een kosmische ether, ja. Het is gewoon de naam die je er aan geeft. Ether is uiteindelijk "geest", zeg maar. Het is dus uit de klassieke talen afgeleid. Je zou dus kunnen zeggen: het is niet stoffelijk. Maar het is er wel. En dat klopt.

x Liggen in zwarte gaten de neutronen niet tegen elkaar en zijn structuren van vormen hierdoor niet onmogelijk?

- Neen. De neutronen liggen niet tegen elkaar, omdat er ook andere deeltjes - geladen deeltjes dus - aanwezig blijven. Dat wil zeggen, dat de ruimte daartussen zeer klein wordt, maar dat ze nooit helemaal elkaar zullen beroeren. Want op het ogenblik dat er een beroering ontstaat, ontstaat een versmelting.

De meeste mensen denken, dat de kleinste deeltjes dus toch materie zijn. Maar wanneer je tot de kern gaat ontdek je dat het wentelingen zijn van energie. Zouden ze elkaar beroeren, dan ontstaat er dus een wenteling met dubbele energie maar toch ten aanzien van de omgeving, één deeltje.

x Wat is het verschil tussen quasar en een zwart gat?

- Een quasar is een bron van op de radiogolflengte waarneembare trillingen. Een zwart gat daarentegen is alleen kenbaar aan de abso-

- lute afwezigheid van enige uitstraling
- x Wat zijn de kenmerken van een geestster? Zijn er ook andere sterren dan geeststerren?
- Mag ik vragen wat u bedoelt met geestster?
- x U noemde wel geen geestster, maar dan wel geestzon; iets in dat verband.
- Neen, ik heb wel gesproken over een zonnegeest. De geest van de zon, die als dominant werd beschouwd, onder meer door de Egyptenaren en dan in verschillende vormen werd vereerd. Vanaf de Valk, via Osiris enz.
- Dus een geestster bestaat niet. Er bestaat wel wat men noemt een sterregeest. Maar dat is iets anders. De sterregeest is in feite een bewustzijn, dat binnen een ster bestaat en dat die ster en het totaal van de processen ervan als een soort belichaming ervaart en deels beheerst en bestuurt.
- x De Vedanta laat de kosmos tegelijk ontstaan met degene die hem waarneemt (zoals droombeelden tegelijk ontstaan met degene, die de droom ervaart). Er is dan geen gedetailleerd proces van schepping doch een plotselinge schepping.
- Er zijn in de oude vedische geschriften ook enkele verklaringen over het ontstaansproces. Maar wat u zegt is volledig juist, omdat het uitgaat van de stelling, dat de waarnemer de werkelijkheid van het waargenomeene eerst kan bevestigen; en waar geen waarnemer is, is het waargenomeene dus niet existent. Een dichter heeft dat heel aardig uitgedrukt. Hij zei: "Gij zijt mijn God, zolang ik leef; want als ik leef, leeft Gij. Maar sterf ik, zo is het ook met u, met uw bestaan voorbij."
- Vanuit dit standpunt had hij daar groot gelijk in.
- De waarnemer die ophoudt te bestaan, die dus niet meer bewust kan zijn, heeft geen functie. Maar voor hem bestaat het geheel niet meer. Wanneer u iets waarneemt, wordt het voor u pas werkelijk. En pas datgene, wat werkelijk is, kan als herinnering worden opgeslagen en daardoor een complex beeld doen ontstaan, waarin u de gedachten van anderen uitbeeldt met de elementen die door uw eigen ervaring in u zijn ontstaan.
- x Wie of wat is de kracht die beelden en gebeurtenissen doet ontstaan? Is het het ego zelf, de schepper van de film van het leven, waar zij zelf een rol in speelt? Of is het een hogere kracht, ook wel Ishwara genoemd, ter onderscheiding van Brahman, God, die alleen maar onveranderlijk is?
- Ishwara wordt ook wel Brahma genoemd, dus de kenbare, de zich manifesterende godheid. Terwijl Brahman op de achtergrond eigenlijk de kracht is, die bestaat, maar die niet verder omschreven kan worden en geen menselijke eigenschappen bezit. Tot op zekere hoogte is het juist, dat wij zelf de wereld scheppen die we zien; maar het is niet zo, dat wij het gebeuren bepalen zonder meer. Wel is het zo, dat we door dingen op te merken onze hele visie veranderen.
- Neem b.v. het bekende geval van schepen: op een gegeven ogenblik zagen de zeevaarders, dat eerst de masttop zichtbaar werd van een ander schip en dat daarna pas de rest zichtbaar werd. Daardoor kwamen ze tot de conclusie dat er een buiging moest zijn, een ronding. Daaruit is de theorie - de aarde is rond - uiteindelijk ontstaan. Maar zeevaart was er al vele eeuwen voordien. Het verschijnsel werd niet gezien, althans niet bewust waargenomen en gereleerd met de omgeving. Het resultaat daarvan was dus, dat men het beeld had van een platte aarde. Als je over de wereldzeeën voer, moest je oppassen dat je er niet afviel.
- x Als het leven een soort droom is, gebaseerd op het voorstellings-

vermogen, wat verklaart dan de - in ieder geval overal aanwezige - schijnbare wetmatigheid; maakt deze deel uit van een kennelijk geniale fantasie?

- Ja, als u zelf de dromer zoudt zijn, dan zou ik voorzichtig zijn met het gebruik van "geniaal", zeker als ik naar de aarde kijk zoals ze op het ogenblik is. Maar je zou het zo kunnen zeggen: elke mens leeft in een eigen wereld omdat hij bepaalde dingen daarin niet, andere dingen echter exceptioneel scherp waarneemt. Hierdoor wordt zijn eigen relatie met iets wat wel bestaat, maar waarvan hij de exacte eigenschappen moeilijk kan ervaren, bepaald. Hij is dus niet de dromer die het voortbrengt, maar hij is de dromer in zoverre dat hij interpreteert. De wetten die wij constateren zijn over het algemeen onze eigen veronderstellingen, die we door de feiten doen bevestigen door ze zo te interpreteren, dat ze onze stelling a.h.w. bewijzen. Maar dat andere interpretatiemogelijkheden bestaan, vergeten we dan heel vaak of zien we over het hoofd. In zoverre zijn er wel een aantal wetmatigheden, maar die gaan zeker niet zo ver als mensen zouden willen beweren.

x Graag eventueel commentaar op een uitspraak van Nisargadatta: "de uiteindelijke oorzaak is onvindbaar; het idee van oorzakelijkheid bestaat in het denken; we kunnen ons geen verschijnsel zonder oorzaak voorstellen, maar dat bewijst nog niet het bestaan van oorzakelijkheid."

- Ik zou daar een hele avond over moeten praten. Maar heel kort mijn commentaar: Ik neem aan, dat alles deel is van één geheel. In dat geheel bestaat geen tijd. Zover er dus ervaringen, waarnemingen en ontwikkelingen zouden zijn, zijn deze gelijktijdig, d.w.z. dat het bewustzijn uit het totaal van de mogelijkheden kiest en daardoor voor zichzelf een wereld, een constellatie van mogelijkheden en feiten a.h.w. ontwerpt. Dan is het dus zeer zeker zo, dat de oorzakelijkheid zoals ze wordt gepredikt, oorzaak-gevolg, niet helemaal juist is omdat wat wij oorzaak noemen in zichzelf gevolg is, maar als mogelijkheid gelijktijdig oorzakelijk kan zijn geweest voor datgene, wat wij als oorzaak daarvan beschouwen. Ik hoop dat het voldoende is.

x Dezelfde Nisargadatta ontkent het bestaan van een continue persoonlijkheid en noemt het geheugen de kernfactor, die uit beelden de verschijnen en verdwijnen, de z.g. persoonlijkheid construeert. Als de persoonlijkheid echt bestond, zo stelt hij, zou ze er in de verlichte staat en in diepe slaap ook moeten zijn. Dat is niet het geval; ze verschijnt zo nu en dan. En dan ook nog telkens in wat gewijzigde vorm.

- Nou ja, dat ligt er aan wat je persoonlijkheid noemt. Kijk, de geest bezit die continuïteit en dat overzicht wel, wat stoffelijk niet bestaat. Wanneer je dus een verschil maakt tussen het super-ego aan de ene kant, of het geestelijk ik, inclusief de kracht die het beweegt en de lichamelijke psyche aan de andere kant, dan kun je inderdaad zeggen, dat die lichamelijke psyche een voortdurend veranderend ik-beeld te zien geeft, maar dat deze veranderingen in zich alleen een aanvulling vormen voor een continu-beeld van het "ik", of misschien de noodzaak van het "ik"-bestaan, die geestelijk wordt ervaren. Ik kan het dus in dit opzicht niet eens zijn met het gestelde.

Verder zegt men: als je slaapt is het "ik" niet aanwezig. Ik geloof - er zijn nogal wat dames en er zijn wel gehuwden bij ook - als u een man hebt, die dol is op koffie of iets anders, en u maakt hem midden in de nacht wakker, terwijl u hem lokkend vertelt dat dat er is, is zijn persoonlijkheid dan aanwezig of niet? Waar komt ze dan ineens vandaan?

Ik zou het zo willen stellen: wanneer je slaapt is de bewustzijns-

toestand gewijzigd. Het ik-beeld blijft bestaan en wordt mede psychisch bepaald, dus menselijk bepaald. Maar de belevingen daarvan en datgene, wat het in zichzelf ontdekt of ondergaat, is wel degelijk continu aanwezig; alleen op een ander vlak van bestaan dan het zuiver stoffelijke.

- x Krishnamurti lijkt (ook) een principieel andere scheppings- of ontstaanstheorie toegedaan. "Pas als de geest en het brein volkomen stil zijn, is er scheppend zijn; tijd en begrensde ruimte bestaan dan niet meer" en - niet onbelangrijk - : "dat is de enige waarheid."
- Hier hebben we een typisch voorbeeld van een beeld, dat wordt aangepast aan een filosofie. Dat had ik op de andere vraag trouwens ook kunnen zeggen. Wanneer ik absoluut stil ben, d.w.z. wanneer het hersenbewustzijn is uitgeschakeld, blijft een persoonsbewustzijn over, dat echter niet meer formulerend denkt, maar ervarend leeft. Die ervaring die in het "ik" bestaat, is dan inderdaad een scheppend principe. Maar er is geen gedachte, zodat de scheppende kracht alleen datgene kan continueren, beleven of aanvullen wat aanwezig is, maar uit zichzelf niet een vernieuwing voortbrengt. Dientengevolge acht ik de stelling, tenzij in het kader van een bepaalde filosofie, niet aanvaardbaar.
- x Wat doet "waarneembaarheid" en wat doet "geheugen" ontstaan?
- Geheugen is in feite niets anders dan het voortdurend foto's maken van ogenblikken in tijd. Ogenblikken in tijd worden bepaald door de mogelijkheid te beseffen en dit besef in zichzelf vast te leggen en te continueren. Wanneer wij het in dit verband over hersendenken hebben, moeten we spreken over een chemische verandering, die het weerstandsvermogen tegenover bepaalde bio-electrische stroompjes - daar komt het eigenlijk op neer - vermindert of vergroot en hierdoor inhoudscombinaties mogelijk maakt, welke tezamen gevoegd het geheugen vormen en waarin bepaalde sporen kunnen worden getekend, zodat verschillende herinneringen naast elkaar kunnen bestaan. Ook wanneer sommigen daarvan bepaalde elementen gemeen hebben.
- x Als eenheid de werkelijke (en enige) waarheid is (de Ene zonder Tweede) wat veroorzaakt dan de breking (reflectie)?
- Dat is heel eenvoudig: waar het Ene is en verder niets, is geen kenbaarheid, geen beleefbaarheid, geen constateerbaarheid. Maar waar het Ene zich deelt in twee tegenstellingen, ontstaat de vergelijkingsmogelijkheid, waardoor de waarneming, de beoordeling e.d. ah.w. geschapen worden. Eerst uit deze geschapen beoordelingen ontstaat een standpunt ten aanzien van al hetgeen men waarneemt.
- x Ramana Maharishi zei: "In waarheid is er Schepper noch Schepping, er is slechts Zijn; alle werelden en vormen zijn (letterlijk) denkbeeldige scheppingen in het Zijn."
- Mogelijk is deze absolute waarheid noch door deze meester, noch door anderen (Shankara e.d.) geheel gerealiseerd. Is hun visie mogelijk echter wel juist en zuiver?
- Hun visie is zuiver genoeg om in ieder geval één waarheid te benaderen; het Ene dat alomvattend bestaat, is de enige werkelijkheid die altijd aanwezig is. Al het andere berust op waarnemingen en is dus een voortdurend veranderende werkelijkheid. Datgene, wat wij waarnemen, behoeft niet zonder meer door ons of door anderen geschapen te zijn; het kan wel degelijk zelf bestaan als deel van het grote geheel. Maar het kan door ons niet als zodanig worden beleefd en beseft, zodat wij tot een afzonderlijke voorstelling komen en in deze voorstelling komen tot een oriëntatie van ons eigen ik t.a.v. onze omgeving. In zoverre is de stelling juist en zuiver.
- Op het ogenblik echter, dat je zegt dat de gedachte alles schept:

beste vrienden, als dat waar was!.. Is er iemand die zich goed kan concentreren? Wilt u zich even van alles afsluiten en u voorstellen dat u vliegt en alle anderen even rustig zijn, dan kunt u ze zo zien vliegen!

x De aanmerking daarop is, dat dat een beperking is van de menselijke mogelijkheden. Als de mens die beperking zou kunnen overwinnen zou hij dat wél kunnen.

- Dat ben ik volledig met u eens. Wanneer de mens in staat zou zijn zijn eigen wezen en uitstraling - op grond van de kracht die in hem ligt is dit namelijk mogelijk - zodanig te wijzigen ten aanzien van de omgeving, dat b.v. zwaartekrachtwerking beperkt of zelfs opgeheven wordt, is dit inderdaad mogelijk.

Het opheffen zou ik u overigens niet willen aanraden: u komt dan onmiddellijk tegen het plafond te kleven. En u schuift ook nog aardig omdat u door de rotatie van de aarde dan wel beïnvloed wordt, terwijl u die nu niet bemerkt.

x Leadbeater spreekt van "de drie op elkaar volgende levensgolven" die stoffelijke vormen bezielen. Is zijn visie een feitelijk juiste (hoog helderziende) waarneming of eerder een theorie, die niet geheel juist is, of zelfs geheel niet?

- Ik zou geneigd zijn te zeggen: het is wel gebaseerd op helderziende waarneming, maar de waarneming wordt bepaald door de waarnemer. Daar hebben we het net over gehad. Er is in feite geen scherpe lijn te trekken. Je kunt niet zeggen: er zijn drie afzonderlijke golven. Je kunt zeggen: er is een totale scala van kracht die wij in verschillende golven constateren en die, aangezien we ze niet gelijktijdig kunnen beseffen, voor ons als achtereenvolgende golven worden beleefd.

x Is de zogenaamde "holistische ontstaansscheppingstheorie" u bekend? Kunt u er iets over zeggen?

- Er zijn mij meerdere bekend, maar als u wilt definiëren, welke u hiermee bedoelt?
(niemand reageert)

- Nou ja, uiteindelijk is een holisme een terugvervolgen van de totaliteit, óf tot jezelf, óf wel tot één bepaalde factor die voor alles bepalend is en die alle samenhangen dus ook bepaalt. Wat we zoëven hebben gehoord, dus b.v. alles wat je denkt dat wordt eigenlijk werkelijkheid voor je, dat is al een zekere vorm van holisme.

x Is de (eveneens theosofische) zienswijze juist van een monade (dieren- of plantenziel) die zich geleidelijk via ervaringen en belichamingen ontwikkelt, nieuwe vermogens verwerft, die latent blijven tot uiterlijke omstandigheden naar-buiten-komen toelaten? Deze zienswijze verklaart dez.g. sprongmutatie.

- Ja, dat is inderdaad juist. We hebben dus te maken met een gemeenschappelijk bewustzijn, dat altijd voor bepaalde groepen of rassen bestaat. U moet niet denken aan een monade, zeg maar van b.v. alle holplanten, maar: een aantal monaden, die verschillende vormen van bolplanten met verschillende mogelijkheden beheren. U moet dus niet zo ver gaan dat u denkt: er zijn er maar een paar. Wij spreken er meestal over als groeps- of rassengeesten.

Een rassengeest kan bestaan. Zij is gebaseerd op de totale inhoud van een ras en zal, wanneer de situatie zich wijzigt, proberen de beste kwaliteit voor het beheersen van de wijziging naar buiten te doen komen in het ras. En dat geldt voor de groep eigenlijk precies hetzelfde. In deze zin is de monadentheorie van de theosofen dus niet onjuist.

x God is geslachtloos. Is de ziel mannelijk én vrouwelijk, Yin en Yang? Waar is de splitsing begonnen, in de geestelijke werelden nog

voor er van leven op aarde sprake was?

- O jee! Ja, dat is ook nog een beetje ontstaanstheorie, hè? Laten we het zo zeggen: Geslacht is een voortplantingsmethode, daar berust het eigenlijk op. Het is dus een stoffelijk verschijnsel. Zolang het ik-beeld aan een bepaalde geslachtelijke beleving blijft vastkleven, zal ook de geest zich als zijnde van een bepaald geslacht manifesteren. Laten we het zo zeggen: men is feitelijk niet in staat om dat waar te maken. En geslachtsloos vind ik een betere weergave dan te zeggen: je hebt twee geslachten. Dan denken we aan de hermafrodiet en zitten we weer in de Middeleeuwen, waar de perfecte hermafrodiet a.h.w. de zelfbevruchtende is. Dat wordt er helemaal niet mee bedoeld.

Yang en Yin samengesloten zijn een cirkel, waarbij de aanvulling van donker en licht - of mannelijk en vrouwelijk als u het zo wilt - zodanig is, dat naar buiten toe dit verschil niet constateerbaar is. Het is gewoon een eenheid en die eenheid kan dan niet meer als mannelijk of vrouwelijk, of man-vrouwelijk of vrouw-mannelijk worden aangesproken. Ze is eenvoudig: eenheid.

- x Is het denken (zowel van ons in de stof als van u in de geest) wel in staat het ontstaan der Schepping en dergelijke te doorgronden?

- Het ontstaan ervan kunnen we doorgronden, wanneer wij in staat zijn om voldoende belevingen - of gegevens zoudt u waarschijnlijk zeggen - op te slaan, waardoor in ons een redelijke analogie kan worden opgebouwd van datgene, wat we buiten ons hebben gezien. Dan kunnen we heel veel lege stukjes wel invullen, maar we kunnen het wezen van het ontstaan zelf natuurlijk niet doorgronden, omdat het deel niet in staat is het geheel te kennen, maar alleen zijn eigen relatie met het geheel.

- x Je zou er eigenlijk wel mee instemmen dat, als je iets wil doen, je je beter kan laten leiden door je eigen norm, je eigen gevoel daarover, meer dan door een ethische norm, hoe hoogstaand die ook is. Maar misschien is dat echt niet zo en probeer je je te onttrekken aan wetten, die heilzaam zijn en waarvan het niet navolgen je alleen maar kwaad doet.

- Het antwoord is heel eenvoudig: Wanneer je die wetten navolgt omdat je bang bent, dat ze je anders zouden kunnen schaden, zul je nooit weten of ze goed of kwaad zijn. Pas diegene, die gezondigd heeft tegen een wet en de consequenties daarvan heeft ervaren, is in staat te oordelen over de waarde die een wet heeft.

Ethiek, moraal en dergelijken worden door menselijke samenlevingen geschapen en komen voort uit hun eigen structuur en eigenlijk ook een beetje uit de behoudzucht, die elke maatschappelijke constructie eigen is. Het is dus duidelijk, dat, wanneer we deze wetten volgen, we daarmee misschien conflicten voor onszelf vermijden. In ieder geval vermijden we conflicten met de groepering waarin ze gelden. Op het ogenblik echter, dat we leven vanuit onszelf, worden wij door de ervaring wijzer.

Wij leren door de ervaring; niet door de theorie. Op het ogenblik, dat wij een theorie als waarheid aannemen zonder haar op de proef te stellen, verdoven we eigenlijk een deel van ons eigen bewustzijn en maken wij het onszelf onmogelijk om de reële juistheid of onjuistheid van het gestelde te constateren.

- x Ik had nog een vraag over het ademend Al: dat zou eigenlijk geen begin hebben, noch een einde. Dat zou betekenen, dat er dus een eeuwigheid in werkelijkheid bestaat en dat er inderdaad geen sprake is van een tijd?

- Wij nemen aan, dat er één Kracht is waarin alles bestaat. Er zijn er onder ons, die aannemen, dat dat een centrum heeft en dat rond dit

centrum ruimtelijk a.h.w. bolvormige, dus afgesloten heelallen bewegen, ter getale van 63.

Ik heb zelf dit niet op juistheid kunnen controleren tot op heden. Maar ik kan u wel één ding zeggen: misschien zijn wij allen een gedachte die de denker in zich beleeft. Maar of het nu de denker is die ons denkt, of dat we het zelf zijn die denken, of er iets anders is, wij kunnen dit niet bepalen of constateren. Wij hebben te maken met de wezenlijkheid van onze ervaringen en onze mogelijkheden en als we daarmee werken, komen we tot een begrip. Op het ogenblik, dat ons begrip gelijk wordt aan dat van de denker, zijn we er niet meer. Dan zijn we opgelost in de oergedachte. Dat kunnen we voor elke kracht precies zo zeggen.

Wij kunnen ons - geest of mens - een ruimtelijke oneindigheid niet zonder meer voorstellen. Het is opvallend dat, wanneer je probeert om de ruimte zoals ze nu bestaat, stoffelijk na te gaan, je overal a.h.w. hiaten ontmoet; plaatsen waarin geen ruimte aanwezig schijnt te zijn. Zoiets als de gaten in de kaas. Dan kun je zeggen: ja, als je kaas hebt horen de gaten er toch ook bij? Ze zijn dus deel van een structuur. Maar waarom en hoe, weten we niet. Dat is alleen te verklaren, als we aannemen, dat die zogenaamde gaten niets anders zijn dan verbindingen met ander-dimensionale structuren, die tot het geheel behoren, maar die voor ons - door onze kwaliteiten of eigenschappen - niet zonder meer beleefbaar of waarneembaar zijn. Dat is de uitleg, die wij er dan ook meestal aan geven.

x Wat doet een eenheid eigenlijk een tegenstelling maken; wordt dat veroorzaakt door resonanties van buiten af?

- Ik denk, dat het de immensiteit van de eenheid is waardoor een besef, dat zich van die eenheid heeft afgesplitst - zij het naar we aannemen tijdelijk - een standpunt inneemt in dat geheel en daardoor b.v. over links en rechts begint te praten en over goed en kwaad. Maar links en rechts, goed en kwaad zijn binnen het goddelijke praktisch identiek. Ze zijn gewoon maar aanduidingen. Wanneer we ons omdraaien zeggen we nog steeds: dit is rechts en dat is links, dit is goed en dat is kwaad. Maar dan hebben we het wel over precies het tegengestelde.

Ik geloof niet, dat in het scheppende geheel goed en kwaad of de tegenstelling feitelijk bestaat. Ik denk, dat ze voor ons wordt veroorzaakt door het feit, dat wij ons te midden van die kracht bevindend als een afgezonderd bewustzijn, tot een vergelijking en beoordeling komen. En dat het die is, welke voor ons bepalend is ten aanzien van de tegenstelling.

x Waren de eerste astrale lichamen en misschien ook mentale lichamen, een replica van het stoffelijk of bestonden ze al?

- Als er nog geen stoffelijk lichaam was konden ze er ook geen replica van zijn. Dat is toch duidelijk? Kijk, het gaat zo: er ontstaat een werveling in de goddelijke kracht en dat noemen we dan maar ziel. Die werveling ontdekt, dat in het "ik" de situatie toch iets anders verloopt dan daar buiten. Het is dus: wel-ik en niet-ik. Dan komt een relatieerkenning: een deel van dat niet-ik is onaangenaam, een deel van dat niet-ik is aangenaam. Hierdoor ontstaat het eerste goed en kwaad, dat dus een zuiver persoonlijke beoordeling is.

Dan ontdekt men, dat naarmate het "ik" zich richt op bepaalde dingen, het goede of het kwade - vanuit het ik geredeneerd dan - meer in verschijning treden. Er ontstaat dus a.h.w. een soort dressuur. De eerste reacties zullen bijna pavloviaans zijn. Ze zijn eigenlijk instinctief het vermijden van het onaangename. Hierdoor ontstaat echter een voorstelling van datgene wat de wereld buiten je is. Wanneer dat ver genoeg is doorgevoerd kom je tot een ik-bepaling,

die nog steeds niet bepaald wordt door een ik-besef, maar eenvoudig door de begrenzing van al datgene, wat "ik" is t.a.v. al wat niet-ik is.

Wanneer we dan verder gaan, komt er een ogenblik dat we ons afvragen: Maar als dit "ik" is en niet-ik, dan moet ik een gestalte hebben, het moet een inhoud hebben. Pas op dat ogenblik kunnen we gaan spreken van een belichaming omdat er sprake is van een gedachteproces dat in staat is bepaalde krachten te binden. Dat zal dan meestal nog niet eens astraal zijn, laat staan mentaal.

Wanneer we echter tot een nadere definitie komen, kunnen we een binding aangaan met delen van het andere en hierdoor wordt het begrip van het "ik" aanmerkelijk versterkt; het wordt langzaam maar zeker vorm. Naarmate er meer vorm komt, ontstaat een astraal lichaam.

Wanneer het astraal lichaam een zekere gestalte heeft, heeft het de neiging om zich op harmonische waarden te richten. Hierdoor komt een associatie met harmonische factoren en wanneer daarbij een lichaam wordt gevonden, waarmee het zich vereenzelvigd, dat dus een denkvermogen heeft, ontstaat een mentaal lichaam.

Vrienden, ik hoop dat we zo'n beetje het ergste hebben gehad. Ik hoop, dat het voor u allen al aanvaardbaar is geweest. Het is vanavond missien wat technischer geweest dan u gewend bent, maar u moet één ding goed begrijpen:

Als alle heilige boeken spreken/ tegen mensen die hen niet begrijpen/ hoe kunnen wij dan zeggen dat zij de regels geven/ voor alle zorgen die ons nijpen,/ voor alle dingen die wij vrezen/ voor al wat wij begeren/ dat zij ons van een hemel leren/ waarin het Al ons weer bevalt? De gestalten die wij kweken, de dromen die wij dromen/ zij zijn de hemel of de hel, die wij eens tegenkomen/ en is ons beeld wat al te fel/ wij zijn de slaaf van wat door ons geleerd/ ons nu de wereld wel bepaalt/ en in dat Zijn regeert./ Maar als wij vrij zijn en ervaren/ de volheid van het kosmisch Zijn, vloeit naar ons toe/ doet ons erkennen en niet ervaren zonder meer/ de werkelijkheid van het eigen wezen/ het eigen wezen en soms meer./ Want waar wij zelve zonder vrezen opgaan in totaliteit/ daar is ons wezen plots verweven met alle Zijn en eeuwigheid./ Daar is geen tijd, daar is geen zoeken/ daar is een eenheid, harmonie/ die als we weer beperkter worden,/ nog doorklinkt als een melodie/ die in je hoofd steeds door blijft dreunen/ En is de werkelijkheid voorbij, het nieuwe scheppingsverhaal wordt geschreven/ een nieuwe kosmische theorie wordt altijd weer gegeven/ omdat de mensen met het geheel niet kunnen leven,/ daar zij toch zelf slechts delen zijn.

Ik wilde u nog eens zeggen: er zijn vele ontstaanstheorieën. Maar het zijn theorieën. Het leven zoals wij het ondergaan is voor ons een werkelijkheid. Al zeggen duizend mensen dat het dromen zijn, wij worden door de werkelijkheid zo geregeerd, dat het niet alleen meer onze droom kan zijn. Wie droomt ons dan?

Laat ons leven, laat ons in dit leven zoeken onszelf te zijn, onszelf te leren kennen. Laat ons proberen te beseffen wat de werkelijkheid is. En pas wanneer wij de werkelijkheid kunnen beleven, wordt het tijd om toch nog eens na te denken over een ontstaanstheorie.

Ik dank u voor uw aandacht.

- 3 -